

Крамський С.О.

кандидат технічних наук, доцент,

доцент кафедри публічного управління та адміністрування,

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ДЕРЖАВИ В ТУРБУЛЕНТНИХ УМОВАХ

На теперішній період українська економіка стикається із проблемами, військового стану що має обмеження цілей сталого розвитку її інвестиційну привабливість в умовах турбулентності. Також бракує належної взаємодії між інституціями, що гарантують інвестиційну безпеку, та недостатньо ефективного державного управління та адміністрування у сфері економічної безпеки. Коли багато громадян відчують себе відстороненими від політики та не беруть участі у прийнятті рішень, що стосуються їхнього життя, це створює ризики.

Крім того, для забезпечення сталого розвитку та фінансової безпеки, необхідно створити систему моніторингу та оцінки ефективності використання переданих ресурсів та реалізації повноважень на місцевому рівні. Це дозволило своєчасно виявляти проблеми, коригувати політику та забезпечувати прозорість і підзвітність суб'єктів владних повноважень у використанні бюджетних коштів.

Така ситуація може призвести до негативної реакції з боку пересічних громадян, що загрожує владі, чиновникам, політикам та їхнім планам. Забезпечення фінансово-економічного добробуту країни, існує потреба у створенні чіткої системи управління фінансово-економічним добробутом країни та методів його оцінки. Наразі бракує єдиного підходу до визначення інструментів, які б гарантували фінансову стабільність держави [1].

Управління соціально-економічною безпекою під цим слід розуміти, що поняття "важелів гарантування безпеки" стосується процесів у різних сферах: економічній, фінансовій, соціальній, інвестиційній, політичній тощо. Система гарантування фінансового спокою держави – це комплекс заходів

(організаційних, інституційних, правових), спрямованих на своєчасне виявлення, запобігання, нейтралізацію та усунення загроз фінансовій стабільності країни. Основа системи гарантування фінансово-економічного добробуту державних підприємств полягають у поєднанні функцій, засобів, методів та забезпечення (організаційного, нормативно-правового, інформаційно-аналітичного). Ці елементи базуються на об'єктивних економічних законах, що забезпечують фінансовий спокій, а також формуються суб'єктами управління для досягнення та захисту фінансових інтересів [2].

Отже, це дозволить не лише реагувати на наявні виклики, але й проактивно формувати стратегії розвитку, залучати інвестиції та створювати сприятливе середовище для бізнесу та громадян. Це вимагає комплексного підходу, що поєднує державну політику, активність територіальних громад та залучення всіх зацікавлених сторін. Спостерігається тенденція до зростання ризиків та загроз для інвестиційної привабливості країни. Це свідчить про те, що система гарантування інвестиційної надійності та її інституційне оформлення є недостатніми, неякісними та неефективними ефектами [3].

На жаль, правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні не завжди забезпечує належні умови, рамки та принципи для формування надійної інвестиційної сфери територій і громад. Важливою складовою успіху децентралізації та, відповідно, зміцнення фінансової безпеки держави, є розвиток місцевих фінансових інструментів та механізмів. Це може включати створення місцевих інвестиційних фондів, залучення приватних інвестицій через державно-приватне партнерство на місцевому рівні [4]. Інституційне забезпечення фінансово-економічного добробуту України включає:

- фінансово-економічні методи: планування, регулювання, оподаткування, встановлення лімітів, кредитування, прогнозування, стимулювання, інвестування тощо;

- фінансово-економічні інструменти (важелі): прибуток, синергетичний ефект, дивіденди, інвестиції, доходи та видатки державного бюджету, амортизація, ціна тощо;

- фінансові механізми: субсидії, гранти, фінансові інновації, плани, проєкти, цінні папери, аудит тощо;

- підтримка достатнього рівня стратегічних та мобілізаційних ресурсів держави. Для досягнення прийнятного рівня фінансово-економічного добробуту необхідні структурні зміни та підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Крім того, для забезпечення сталого розвитку та соціально-фінансової безпеки, необхідно створити систему моніторингу та оцінки ефективності використання переданих ресурсів та реалізації повноважень на місцевому рівні. Це дозволить своєчасно виявляти проблеми, коригувати політику та забезпечувати прозорість і підзвітність у використанні бюджетних коштів [5].

У свою чергу, фінансово-економічний добробут є ключовим фактором для забезпечення всіх аспектів безпеки держави [6]. Шляхи досягнення фінансово-економічної стабільності держави крізь управління соціально-економічною безпекою. Концептуально-методичні підходи передбачають наступне:

1. Вивчення та застосування міжнародного досвіду у сфері фінансової надійності.
2. Системне зменшення впливу безпекових загроз.
3. Використання комплексу показників для оцінки фінансово-економічної безпеки. Організаційно-технологічні механізми і заходи щодо забезпечення прозорості фінансового ринку держави.

Інтеграція України у світову економіку, залучення іноземних інвестицій та співпраця з міжнародними фінансовими інституціями є важливими елементами зміцнення фінансової безпеки і стабільності [7].

Таким чином, для успішного управління державою та забезпечення її стабільності необхідно не лише розробляти ефективні стратегії, але й активно залучати громадян до процесів прийняття рішень, а також створювати надійну систему управління фінансово-економічним добробутом, яка б спиралася на чіткі методи, інструменти та механізми. Це дозволить своєчасно реагувати на виклики, захищати національні інтереси та гарантувати безпеку України в усіх її проявах. Це означає, що держава бере на себе відповідальність за певні фінансові процеси, забезпечуючи їхню надійність та стабільність, що особливо важливо у кризові турбулентні періоди.

Література

1. Hutsaliuk O.M. Technological synergy of engineering integrating in digitalization economy, nanotechnology and intelligent digital marketing for corporate enterprises in provisions of their economic security. *Nanotechnology Perceptions*. 2024. 20 No. S8. Pp. 348–366.
2. Zakharchenko O.V. Analysis of organizational and economic approaches to management and chartering parameters in conditions of uncertainty of vessel work. *Grail of science*. 44. 2024. 181-191.
3. Крамський С.О. Аналіз сталого розвитку громад і територій в турбулентних умовах: глобальний та національний досвід. *Грааль науки*. 2025. № 58. С.389-400.
4. Yevdokimova O.M. Management processes of infrastructure projects and programs in the sphere of water transport during turbulence in Ukraine. *Бізнес-навігатор*. 2025. №1(78). 274-278.
5. Целлер В.І. Модель розвитку інвестицій та управління інноваціями в логістиці під час безпекових загроз. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2025. № 5(20). С.142-149.

6. Darushin O.V. A comprehensive approach to the operation of vessels within the framework of economic and production freighting in conditions of uncertainty of the parameters of transport processes. Grail of science. № 47. 2024. 197-204.

7. Захарченко О.В. Еволюція електронного урядування сталого розвитку послуг у вимірі турбулентності. Київський науковий економічний вісник. № 9. 2025. С.143-148.